

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 258.536 van 22 januari 2024
in de zaak A. 237.790/VII-41.769**

In zake :

[REDACTED]
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Dirk Geens
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door
de staatssecretaris voor Asiel en Migratie
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Carmenta Decordier en Tine Bricout
kantoor houdend te 9041 Gent-Oostakker
Orchideestraat 61 A
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het cassatieberoep

1. Het cassatieberoep, ingesteld op 30 november 2022, strekt tot de cassatie van arrest nr. 279.851 van 8 november 2022 van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Het cassatieberoep is toelaatbaar verklaard bij beschikking nr. 15.207 van 26 januari 2023.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoeksters hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Marijke Van Limbergen heeft een verslag opgesteld, op grond van artikel 16 van het koninklijk besluit van 30 november 2006 ‘tot vaststelling van de cassatie-procedure bij de Raad van State’.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 9 november 2023.

Kamervoorzitter Carlo Adams heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Daan Lernout, die *loco* advocaat Dirk Geens verschijnt voor verzoeksters, en advocaat Brecht Heirman, die *loco* advocaten Carmenta Decordier en Tine Bricout verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Marijke Van Limbergen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Uit het bestreden arrest blijkt dat eerste verzoekster op 26 oktober 2021 een volgend (tweede) verzoek om internationale bescherming heeft ingediend. De commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen heeft het verzoek niet ontvankelijk verklaard met een beslissing van 22 februari 2022. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen heeft het beroep van eerste verzoekster tegen deze beslissing verworpen met een arrest van 9 juni 2022.

3.2. Op 29 juli 2022 neemt de verwerende partij ten aanzien van verzoeksters een beslissing houdende “bevel om het grondgebied te verlaten –

verzoeker om internationale bescherming” (hierna: de aanvankelijk bestreden beslissing).

Verzoeksters stellen op 12 augustus 2022 tegen deze laatste beslissing een vordering tot schorsing en een beroep tot nietigverklaring in bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Met een arrest van 8 november 2022 verwerpt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen de vordering tot schorsing en het beroep tot nietigverklaring. Dit is het bestreden arrest.

IV. Onderzoek van het enige middel

Standpunten van de partijen

4. Verzoeksters werpen in een enig middel de schending op van artikel 149 van de Grondwet en van de artikelen 1 tot en met 3 van de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’ (hierna: wet van 29 juli 1991).

Verzoeksters voeren aan dat zij voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen hadden laten gelden dat de aanvankelijk bestreden beslissing geen enkele overweging of motief bevatte met betrekking tot hun persoonlijke situatie. De verwerende partij leek enkel rekening te houden met de vaststelling dat verzoeksters langer verblijven in het Rijk dan de in artikel 6 van de vreemdelingenwet voorziene termijn. Deze motivering stelt verzoeksters niet in staat te begrijpen op welke manier de verwerende partij rekening heeft gehouden met hun persoonlijke situatie, in het bijzonder voor de terugkeerverplichting. Uit geen enkel motief in de aanvankelijk bestreden beslissing kan worden afgeleid dat de verwerende partij bij het nemen van die beslissing rekening heeft gehouden met de persoonlijke situatie van verzoeksters. De verplichting daartoe vloeit nochtans voort uit artikel 74/13 van de vreemdelingenwet, gelezen samen met de wet van 29 juli 1991.

Verzoeksters wijzen op de door hen voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen opgeworpen en toegelichte schending van de wet van 29 juli 1991 en op de verplichting van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen om zijn rechterlijke uitspraken te motiveren. In het bestreden arrest wordt enkel aangehaald dat de vreemdelingenwet geen bijzondere motiveringsplicht inhoudt en dat geen motiveringsgebrek voorligt doordat de aanvankelijk bestreden beslissing geen uitdrukkelijke motieven vermeldt omtrent de elementen bedoeld in artikel 74/13 van de vreemdelingenwet. Verder wordt in de bestreden beslissing verwezen naar de stukken van het administratief dossier, waaruit blijkt dat de verwerende partij op 29 juli 2022 een evaluatie maakte conform artikel 74/13 van de vreemdelingenwet en vervolgens, nadat uit deze evaluatie wordt geciteerd, geoordeeld dat deze interne nota van 29 juli 2022 aantoont dat de verwerende partij, voorafgaand aan het nemen van de beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten, wel degelijk rekening heeft gehouden met de persoonlijke situatie van verzoeksters. Verzoeksters zijn van oordeel dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen het middelonderdeel betreffende het niet-vermelden van motieven betreffende hun persoonlijke situatie onbesproken laat en aldus artikel 149 van de Grondwet schendt.

Verzoeksters benadrukken verder dat het in het licht van de formelemotiveringsplicht niet volstaat dat de door de dienst Vreemdelingenzaken te maken beoordeling alsnog zou zijn gemaakt, hetgeen zou blijken uit het administratief dossier, doch zonder de vermelding van enig motief in de aanvankelijk bestreden beslissing. De motieven moeten immers kenbaar zijn, vóór of ten laatste met de eindbeslissing. Omwille van de wapengelijkheid staat een eventuele inzage van het dossier, voorafgaand aan het beroep tot nietigverklaring, niet garant voor een doeltreffende rechtsbescherming.

Verzoeksters besluiten dat de verwijzing naar een voorafgaande nota waaruit zou blijken dat rekening werd gehouden met de elementen bedoeld in artikel 74/13 van de vreemdelingenwet, zoals het geval is in het bestreden arrest,

niet kan volstaan. Die nota bevindt zich enkel in het administratief dossier en werd niet ter kennis gebracht van verzoeksters.

5. De verwerende partij stelt in de memorie van antwoord dat verzoeksters zich niet kunnen beroepen op een mogelijke schending van de wet van 29 juli 1991 aangezien deze niet van toepassing is op juridictionele beslissingen zoals het bestreden arrest.

Wat de voorgehouden schending van artikel 149 van de Grondwet betreft, citeert de verwerende partij de uitgebreide motieven van het bestreden arrest. Uit die motieven blijkt afdoende waarom de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen de aangevoerde schending van de vermeende bijzondere motiveringsplicht in het licht van artikel 74/13 van de vreemdelingenwet niet aanvaardt. In het bestreden arrest wordt concreet vastgesteld dat de verwerende partij de vereiste belangenafweging wel degelijk heeft gemaakt bij het nemen van de aanvankelijk bestreden beslissing. Bovendien, zo blijkt uit de motieven van het bestreden arrest, spreekt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zich wel degelijk uit over de vraag of de aanvankelijk bestreden beslissing zelf de motieven in het licht van artikel 74/13 van de vreemdelingenwet diende te vermelden.

In de mate dat de kritiek van verzoeksters blijkt te zijn gericht tegen de aanvankelijk bestreden beslissing, merkt de verwerende partij op dat de Raad van State als cassatierechter niet de plaats van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen als annulatierechter mag vervullen.

Ondergeschikt laat de verwerende partij gelden dat artikel 74/13 van de vreemdelingenwet enkel bepaalt dat rekening moet worden gehouden met bepaalde fundamentele rechten van de betrokken vreemdelingen doch niet dat ook specifiek moet worden gemotiveerd omtrent de in deze bepaling vermelde belangen. Bovendien hadden verzoeksters de mogelijkheid om in de stukken van het administratief dossier na te gaan of de verwerende partij de voorwaarde van

artikel 74/13 van de vreemdelingenwet heeft nageleefd bij het nemen van de aanvankelijk bestreden beslissing.

6. In de memorie van wederantwoord herhalen verzoeksters het middel en lichten zij het nog kort nader toe.

Beoordeling

7. Verzoeksters hebben voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen onder meer een schending van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 opgeworpen en aangevoerd dat “Artikel 74/13 van de vreemdelingenwet steeds een individueel onderzoek [noodzaakt] waarbij de situatie van de betrokken vreemdeling wordt beoordeeld” en dat “de [aanvankelijk] bestreden beslissing van 29 juli 2022 echter op geen enkele manier een individueel onderzoek of afdoende motivering [omvat] inzake de (bekende) persoonlijke situatie van de verzoekende partij[en]”. Na te zijn ingegaan op hun persoonlijke situatie, hebben verzoeksters laten gelden “[...] dat verweerder met bovenvermelde elementen diende rekening te houden, terwijl in de [aanvankelijk] bestreden beslissing hierover geen enkel concreet motief is terug te vinden” en dat de formelemotiveringsplicht op manifieste wijze is geschonden.

In het bestreden arrest stelt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dat aan de formelemotiveringsplicht is voldaan daar “verzoeksters de motieven die aan de grondslag liggen van het bestreden bevel kennen, nu zij deze aan een inhoudelijk onderzoek onderwerpen in hun middel”, waardoor het middel vanuit het oogpunt van de materiëlemotiveringsplicht diende te worden onderzocht. Vervolgens stelt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in het bestreden arrest dat “de vreemdelingenwet geen bijzondere motiveringsplicht inhoudt” en dat verzoeksters “de gemachtigde van de staatssecretaris geen onredelijkheid of onzorgvuldigheid [kan] verwijten of een motiveringsgebrek [kan] aanwijzen doordat het bevel om het grondgebied te verlaten geen uitdrukkelijke motieven bevat over de elementen uit artikel 74/13

van de vreemdelingenwet. Nog volgens het bestreden arrest kan de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zich bij de uitoefening van zijn wettigheidstoetsing “niet beperken tot de uitdrukkelijke motieven van de bestreden beslissing, maar dient [hij] aan de hand van het administratief dossier na te gaan of met deze elementen rekening werd gehouden”. Te dezen bevat het administratief dossier een interne nota van 29 juli 2022 waaruit de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen citeert en vervolgens oordeelt dat “verzoekster niet [aantoont] dat de gemachtigde van de staatssecretaris is uitgegaan van onjuiste of onvolledige feitelijke gegevens of juridische grondslagen, noch dat bepaalde elementen niet of onvoldoende zouden zijn onderzocht. Verzoekster toont evenmin aan dat de verwerende partij bij het nemen van de bestreden beslissing kennelijk onredelijk te werk zou zijn gegaan of dat de motieven in kennelijke wanverhouding staan tot het besluit. Er blijkt geen motiveringsgebrek, noch een schending van het zorgvuldigheids- en/of het redelijkheidsbeginsel”.

8. Om een beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten te nemen op grond van artikel 52/3, § 1, *iuncto* artikel 7 van de vreemdelingenwet, volstaat het niet enkel vast te stellen dat de betrokkene langer op het grondgebied van het Rijk verblijft dan de overeenkomstig artikel 6 van deze wet bepaalde termijn. Het bestuur dient op grond van artikel 74/13 van de vreemdelingenwet ook rekening te houden “met het hoger belang van het kind, het gezins- en familieleven en de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land”.

Artikel 74/13 van de vreemdelingenwet bepaalt slechts dat rekening wordt gehouden met het hoger belang van het kind en het gezins- en familieleven en de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land doch het houdt geen bijzondere motiveringsplicht in. Dit doet geen afbreuk aan de verplichtingen die voortvloeien uit de wet van 29 juli 1991, die van toepassing is op de aanvankelijk bestreden beslissing.

De wet van 29 juli 1991 is als dusdanig niet van toepassing op jurisdictionele beslissingen zoals het bestreden arrest. Wel kan de Raad van State als administratieve cassatierechter het middel onderzoeken waarin wordt opgeworpen dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen als annulatierechter bij de beoordeling van de aanvankelijk bestreden beslissing de inhoud van die wet zou hebben geschonden, zonder dat de Raad van State zich daarbij echter in de plaats van de annulatierechter kan stellen om zelf te oordelen of de motivering van die beslissing afdoende is of niet. De artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 verplichten de administratieve overheid in de akte de juridische en feitelijke overwegingen op te nemen die aan de beslissing ten grondslag liggen, en dat op “afdoende” wijze. Het afdoend karakter van de motivering betekent dat de motivering pertinent moet zijn, dit wil zeggen dat ze duidelijk met de beslissing te maken moet hebben, en dat ze draagkrachtig moet zijn. De belangrijkste bestaansreden van de motiveringsplicht, zoals die wordt opgelegd door de wet van 29 juli 1991, bestaat erin dat de betrokkene in de hem aanbelangende beslissing zelf de motieven moet kunnen aantreffen op grond waarvan ze werd genomen, opdat de betrokkene met kennis van zaken zou kunnen uitmaken of het aangewezen is de beslissing met een annulatieberoep te bestrijden.

9. Te dezen aanvaardt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dat bij een beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten rekening moet worden gehouden met de persoonlijke situatie van de betrokkenen. Het gaat om de in artikel 74/13 van de vreemdelingenwet bedoelde belangenafweging.

Waar verzoeksters wat dat betreft ook een schending van de in de wet van 29 juli 1991 bedoelde formelemotiveringsplicht hadden ingeroepen, stelt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dat uit de wijze waarop verzoeksters hun middel inhoudelijk uiteenzetten, blijkt dat zij kennis hadden van de motieven die aan de aanvankelijk bestreden beslissing ten grondslag liggen, waardoor is voldaan aan de formelemotiveringsplicht en dat het middel daarentegen dient te worden onderzocht vanuit het oogpunt van de materiële motiveringsplicht. Wat dat betreft, verwijst de Raad voor

Vreemdelingenbetwistingen naar en citeert hij uit een interne nota van de verwerende partij die zich in het administratief dossier bevindt, die dateert van dezelfde datum als de aanvankelijk bestreden beslissing zelf en waarvan niet wordt aangetoond dat verzoeksters er kennis van hadden, om te besluiten dat daaruit de door artikel 74/13 van de vreemdelingenwet vereiste belangenafweging blijkt. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen aanvaardt zodoende dat de aanvankelijk bestreden beslissing geen uitdrukkelijke motivering moet bevatten over de door verzoeksters ingeroepen elementen betreffende hun gezins- en familielevens en hun gezondheidstoestand en dat het volstaat dat deze motieven (achteraf) uit een ander stuk blijken. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen geeft hiermee een te beperkte invulling aan de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 en schendt aldus de draagwijdte van deze bepalingen door te aanvaarden dat de motieven betreffende de door artikel 74/13 van de vreemdelingenwet vereiste belangenafweging, waarvan niet wordt betwist dat ze te dezen moest gebeuren, niet moesten worden opgenomen in de aanvankelijk bestreden beslissing.

10. Het enige middel is in de aangegeven mate gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt arrest nr. 279.851 van 8 november 2022 van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

2. Dit arrest dient te worden overgeschreven in de registers van bovenvermelde Raad en melding ervan moet worden gemaakt op de kant van de vernietigde beslissing.

3. De zaak wordt verwezen naar de anders samengestelde Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

4. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het cassatieberoep, begroot op een rolrecht van 400 euro, een bijdrage van 24 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 770 euro, die verschuldigd is aan verzoeksters.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, op tweeëntwintig januari tweeduizend vierentwintig, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Carlo Adams,	kamervoorzitter,
Peter Sourbron,	staatsraad,
Frédéric Vanneste,	staatsraad,
met bijstand van	
Bart Tettelin,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Bart Tettelin

Carlo Adams

**Digitaal gehandtekend
door de griffier**

†CCBYMAJCE-BFFCBPT†

**Digitaal gehandtekend
door de kamervoorzitter**